

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 53 (7614) | Чацвер, 30 сакавіка 1944 г. | Цана 20 к.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршалу Савецкага Саюза ЖУКАВУ

Войскі 1-га УКРАЇНСКАГА фронту, у выніку ўмелага маневра танкавых злучэнняў і пяхоты, авалодалі горадам і вялікім чыгуначным вузлом КАЛАМЫЯ—важным апорным пунктам абароны немцаў у прадгор'ях КАРПАТ.

У баях за авалодаванне горадам КАЛАМЫЯ вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта танкавых войск КАТУКОВА, генерал-маёра ЗАМІРОУСНАГА, танкісты генерал-маёра танкавых войск ДРОМАВА, палкоўніка ГАРЭЛАВА, капітана БАЧКОУСНАГА і сапёры палкоўніка ХАРЧЭВІНА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за вызваленне горада КАЛАМЫЯ, прадставіць да прысваення назвы «КАЛАМЫЙСКІХ» і да ўзнагароджвання ордэнамі.

Сёння, 29 сакавіка, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 1-га Украінскага фронту, якія авалодалі горадам КАЛАМЫЯ, дванаццаццю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯВЛЯЮ Падзяку ўсім міруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада КАЛАМЫЯ.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы

Маршал Савецкага Саюза І. СТАЛІН.

29 сакавіка 1944 года.

Брацкая дапамога працоўных Удмурцкай АССР

Працоўныя Удмурцкай Аўтаномнай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі шафтуюць пад вызваленымі раёнамі Савецкай Беларусі. МТС і калгасы Удмурці вылучылі і адправілі ў вызваленныя раёны БССР 40 трактараў, 18 камбайнаў, 10 култыватараў, 100 сеялак, 1.000 гадоў рагатай жывёлы.

Калектывы заводаў, прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі адправілі для вызваленых гарадоў і раёнаў Савецкай Беларусі сотні станкоў, тысячы штук рознага інструменту, электраабсталяванне, арматуру, многа метала.

Працоўныя Удмурці абавязаліся дапамагчы беларускаму народу поўнацэнна аднавіць гаспадарку і культурныя ўстановы Савецкай Беларусі.

Падрыхтоўка да Першага мая

МОЗЫР, 28 сакавіка. (БЕЛТА). Абласны ансамбль песні і пляскі за апошні час даў звыш 20 канцэртаў на прадпрыемствах і ў калгасах абласці.

Ансамбль рыхтуецца да перша-

майскіх канцэртаў. У праграму іх уключаны новыя патрыятычныя песні, а таксама фальклорныя беларускіх партызан—песні, скажы, частушкі.

Гомельскія чыгуначнікі аднаўляюць гаспадарку

Сярод пуцейцаў пятай дыстанцыі (Гомель) разгарнуўся патрыятычны рух на хутэйшаму аднаўленню чыгуначнай гаспадаркі, разбуранай акупантамі. Пунцыя абходчыкі, пераездныя і наставыя майстры ў вольны ад работы час, працуюць на пераездных тав. вагонах і вагонах.

Абходчык тав. Забалотнікаў у

вольны ад працы час перашыў рэйкі на сваім кілометры, выгрузіў 50 кубаметраў баласту. Абходчык тав. Котаў змяніў 640 падкладак, восьм шпал, сабраў 1.000 балтоў і шайб і 20 тон металаводу.

Такую-ж работу па аднаўленню выканалі абходчык тав. Бяссонаў і вартавы пераезда тав. Байла. (БЕЛТА).

VI сесія Вярхоўнага Совета БССР

Да беларускага народа часова акупіраваных нямецкімі захопнікамі абласцей Савецкай Беларусі

VI сесія Вярхоўнага Совета Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі, сабраўшыся на роднай, вызваленай ад нямецкіх захопнікаў зямлі, шле сваё гарачае прывітанне мужнаму беларускаму народу, бесстрашным партызанам і партызанкам.

Доблесная Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія, пад мудрым кіраўніцтвам Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Савецкага Саюза таварыша Сталіна вядзе вялікія бітвы за ачышчэнне ўсёй савецкай зямлі ад праклятых нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

На ўсіх франтах Айчынай вайны ўсё мацней нарастае наступленне Чырвонай Арміі, якая наносіць сакрушальныя ўдары па гітлераўскай вайскавай машыне.

Ідзе масавае выгананне гітлераўскіх ролчышчаў за межы вялікай савецкай Радзімы. Наступлілі радасныя дні вызвалення ўсёй нашай роднай Савецкай Беларусі, усяго беларускага народа ад іх крывавага фашысцкага прыгняцальнікаў.

Цяжкае гора і пакуты прынеслі нямецкія захопнікі беларускаму народу. Нечуваныя злачынствы чынілі гітлераўскія каты ў часова акупіраваных ім абласцях Савецкай Беларусі. Яны забіваюць ні ў чым нявіннае беларускае насельніцтва. Тысячы і дзесяткі тысяч лепшых сыноў і дочак беларускага народа, старых, жанчын і дзяцей забіты гітлераўскімі катамі праз непасрэднае, прамыя ўказанні злачыннага гітлераўскага ўрада і камандавання нямецкай арміі.

Дзесяткі тысяч працаздольнага беларускага насельніцтва пагнаны ў нямецкую няволю на катаржную працу.

Нямецкія захопнікі зруйнавалі

нашы гарады, спалілі тысячы вёсак і сёл Беларусі, вывезлі багацці народа, зруйнавалі, знішчылі і раскраслі найвялікшыя нацыянальныя, культурныя здабыткі беларускай савецкай соцыялістычнай дзяржавы і ўсяго народа.

Адчуваючы сваю неўнікнёную пагібель, фашысцкія орды ярасна супраціўляюцца. Адступаючы пад ударамі Чырвонай Арміі, вораг імкнецца пакінуць пасля сябе пустыню. Нямецкія захопнікі імкнуцца зараз правесці масавае знішчэнне беларускага народа.

Але не скарыўся мужны беларускі народ нямецкім прыгняцальнікам. Ні дзікія зверствы, ні крывавае рэпрэсіі, ні хітрыкі ворага не змаглі зламаць волю народа да барацьбы, не змаглі раскалоць яго адзінства. Усе цяжкасці і выпрабаванні перанёс наш народ. Ён узяўся ва ўвесь свой іспалінскі рост і з выключнай мужнасцю змагаецца на палках бітвы за сваю чэсць, свабоду і незалежнасць, за сваю соцыялістычную Радзіму.

Працоўныя ўсёй Савецкай Беларусі, бесстрашныя народныя месціўцы—беларускія партызаны і партызанкі поўны непахіснай веры ў нашу перамогу над злуклятым ворагам. Нішто не вырагуе Гітлера і яго злачынную зграю ад немінучай пагібелі. Беларускі народ поўны глыбокай і непахіснай веры ў сваё хуткае і поўнае вызваленне. Ён верыць, што ў бліжэйшым часе доблесная Чырвоная Армія пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна, з дапамогай партызан і партызанак канчаткова разгроміць нямецкія захопнікі і выкіне іх за межы Савецкай зямлі.

Беларусь была і будзе Савецкай! За вызваленне беларускага

народа, усёй савецкай зямлі ад фашысцкага прыгняцальніка змагаецца ўвесь наш народ ад малага да старога, змагаюцца сыны і дачкі вялікага рускага народа, украінскага народа і другіх народаў Савецкага Саюза.

Савецкія народы, з'яднаны непарушнай сталінскай дружбай, усе свае сілы аддаюць на падтрыманне фронту, слаўнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, і Чырвоная Армія ідзе наперад, падмацаваная ўсімі сіламі і магучасцю ўсёй нашай вялікай савецкай дзяржавы.

Дарагія нашы браты і сёстры!

Блізка наша перамога. Мужайцеся, не падавайцеся ні на якія правакацыі ворага! Памятайце, што нямецкія захопнікі могуць кіннуцца на новыя авантуры, абі толькі адтэрмінаваць час свайго пагібелі.

Распальвайце полымя ўсенароднага партызанскага руху супраць нямецкіх прыгняцальнікаў! Мужайцеся і трымайцеся. Перамога блізка. Мы яе завааем.

Увесь савецкі народ, загартаваны ў суровыя дні вайны, упуўнена ідзе да канчатковай перамогі над ворагам. Нас вядзе найвялікшы чалавек нашага часу—правадыр савецкага народа таварыш Сталін.

Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна мы пераможам.

Няхай жыве наша перамога!

Няхай жыве Савецкая Беларусь і яе свабодалюбныя героічны народ!

Няхай жыве непераможная Чырвоная Армія!

Няхай жыве вялікая партыя Леніна—Сталіна!

Няхай жыве наш правадыр і настаўнік, родны таварыш Сталін!

Ад Савецкага Інформбюро

АПЕРАТЫўНАЯ ЗВОДКА ЗА 29 САКАВІКА

Войскі 1-га Украінскага фронту, у выніку ўмелага маневра танкавых злучэнняў і пяхоты, авалодалі горадам і вялікім чыгуначным вузлом КАЛАМЫЯ—важным апорным пунктам абароны немцаў у прадгор'ях Карпат. У баях за горад КАЛАМЫЯ, на папярэдніх даных, нашымі войскамі захоплены наступныя трафеі: спраўных танкаў тыпу «Тыгр»—13, чыгуначных эшалонаў з ваеннымі грузамі—15, паравозаў—45, складаў розных—10, аўтамашын—450 і многа іншай вайскавай маёмасці.

На працягу 29 сакавіка войскі 1-га Украінскага фронту, працягваючы наступленне, авалодалі раённымі цэнтрамі Камянец-Падольскай абласці САЛАБНОЎЦЫ, Старая Ушыца. Войскі фронту фарсіравалі раку Прут, надыйшлі да горада Чарнавіцы і завязалі баі на яго ўскраінах.

На захад ад горада Магілёў-Падольскі нашы войскі, працяг-

ваючы наступленне, авалодалі насялёнымі пунктамі Монаўна, Пярноўцы, Лівінцы, Міхайлаўна, Талбураны, Балноўцы, Ларга, Бялявінцы, Шыроўцы, Перарыта.

На поўдзень і на ўсход ад горада Бельцы нашы войскі з баямі прасоўваліся наперад і авалодалі раённымі цэнтрамі Малдаўскай ССР Кішнарэні, Сындыяраў, Нахонжаны, а таксама занялі больш 30 другіх насялёных пунктаў.

На паўднёвы захад ад горада Першамайскі нашы войскі, працягваючы наступленне, авалодалі раённымі цэнтрамі Одэскай абласці горадам Балта, Крывое Возера, Большая Враздзіўна, а таксама з баямі занялі больш 40 другіх насялёных пунктаў, у тым ліку вялікія насялёныя пункты Любамірна, Пасіцэлы 1-я і 2-я, Жарабкова, Міхайлаўна, Гвоздаўна, Іванаўна Сырава, Адамаўна, Марынаўна, і чыгуначныя станцыі Мірылаўна, Большая Враздзі-

ўна, Сырава, Заплазы, Чыхачова, Жарабкова, Пералёт, Балта.

На захад, на поўдзень і на паўднёвы ўсход ад горада Вазнісенскі нашы войскі, насляхова развіваючы наступленне, з баямі занялі больш 80 насялёных пунктаў, у тым ліку вялікія насялёныя пункты Царадараўна, Нопані, Навасёлаўна, Аляксандраўна, Владзіміраўна, Лідзіўна, Малдаўна, Старая Кантакузенна, Дзімітрыўна, Новае Васірасенскае, Пакроўскае, Нацярніноталь, Карлсруе, Навалёўна, Цернаватэ, і чыгуначныя станцыі Ястрабінаўна, Малдаўна.

На другіх участках фронту ішлі баі мясцовага значэння.

На працягу 28 сакавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 35 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём знішчальнай артылерыі збіта 38 самалётаў праціўніка.

За хутэйшае аднаўленне калгаснай вытворчасці!

Калгаснае сялянства вызвалена Чырвонай Арміяй ад нямецкіх захопнікаў вёсак Беларусі перажывае радасныя, незабытыя дні. Пасля доўгіх месяцаў чорнай фантыскай няволі, пасля адзёкаў і катаванняў, пажараў і шыбеніц зноў вярнулася жыццё. У аднаўленых (больш трох тысяч) калгасах Палескай, Гомельскай, Магілёўскай і Віцебскай абласцей па руінах і папалішчах растуць грамадскія пабудовы, дамы калгаснікаў, арганізуюцца першыя жывёлагадоўчыя фермы; у вёсцы ідзе падрыхтоўка да веснявой саўбы.

Ноўныя шчырай удзячнасці за сваё вызваленне гераічнай Чырвонай Арміі і вялікаму Сталіну, калгаснікі гарант нястрымным жадашнем хутэй аднавіць разбураную ворагам калгасную вытворчасць, добра падрыхтавацца да веснявой саўбы, правесці яе хутка, высокакасна, заваяваць у гэтым годзе высокі, ваенны ўраджай. Яркім сведчаннем гэтага з'яўлення падрукаваны ў «Совецкай Беларусі» 11 сакавіка г. г. зварот калгаснікаў сельгасарцелі «КІМ», Хойніцкага раёна, Палескай абласці, да ўсіх калгаснікаў і калгасніц вызвалёных раёнаў Беларусі.

У сваім звароце калгаснікі раскажваюць, з якой актыўнасцю аднаўляюць яны свой калгас, як рыхтуюцца да веснявой саўбы. Заключэнне калгаснікаў і калгасніц вызвалёных раёнаў Беларусі арганізаваць сацыялістычнае спаборніцтва за хутэйшае аднаўленне калгаснай вытворчасці, за заваяванне высокага ўраджаю, калгаснікі шпунць:

«Самаадданай працай мы даб'ёмся высокіх ураджаў, пакажам імча раз, на што здольна калгаснае сялянства. На нашых ураджайных нівах зноў зазвіняць песні аб працоўнай долесці калгаснікаў Совецкага Палесся».

25 сакавіка ў газеце «Совецкая Беларусь» надрукавана пастава Соўнаркома БССР і ЦК КП(б) Беларусі аб ухваленні ініцыятывы калгаснікаў сельгасарцелі «КІМ». ЦК КП(б) і СНК БССР, надаючы выключнае значэнне разгортванню сацыялістычнага спаборніцтва ў вёсцы, абавязалі аблвыканкомы, абкомы КП(б)Б, райвыканкомы і райкомы КП(б)Б арганізаваць масава-растэаучальную работу сярод калгаснікаў, рабочых і служачых МТС і соўгасаў на абмеркаванню звароту кімаўцаў, з тым, каб кожны калгас, соўгас і МТС, узяўшы канкрэтныя абавязальствы, уключыўся ў сацыялістычнае спаборніцтва за ўзорную падрыхтоўку да веснявой саўбы, своєчасовае і высокакаснае правядзенне ўсіх сельгасгаспадарчых работ, за высокі ўраджай, выкананне дзяржаўнага плана развіцця грамадскай жывёлага-

доўлі і дзяржаўнае выкананне дзяржаўных абавязальстваў у 1944 годзе.

Для вызвалёных абласцей — барацьбітоў за высокі ўраджай і дзяржаўнае выкананне дзяржаўных абавязальстваў устаноўлены пераходны Чырвоны Сцяг Соўнаркома БССР і ЦК КП(б)Б з адначасовым уручэннем разам са сцягам прэміі ў 50.000 рублёў для прэміравання перадавых раёнаў, калгасаў, соўгасаў, МТС, лепшых калгаснікаў, рабочых і служачых МТС і соўгасаў. Таксама ўстаноўлены пераходны Чырвоны Сцяг Соўнаркома БССР і ЦК КП(б)Б і прэмія ў 50.000 рублёў для вызвалёных абласцей — перадавікоў у выкананні дзяржаўнага плана развіцця жывёлагадоўлі.

Гэтай-жа пастовай зацверджаны асноўныя паказчыкі на сацыялістычнаму спаборніцтву калгасаў, соўгасаў, МТС, раёнаў і абласцей. Створана рэспубліканская камісія, якая абавязана тры разы за год разглядаць вышкі спаборніцтва абласцей. Устаноўлена рэспубліканская Дошка Гонару ў газеце «Совецкая Беларусь», на якую будуць заносіцца перадавыя калгасы, соўгасы, МТС, раёны і абласці.

ЦК КП(б) Беларусі і Соўнарком БССР абавязалі савецкія і партыйныя арганізацыі абласцей і раёнаў арганізаваць абласныя і раённыя камісіі па спаборніцтву, усталяваць дошкі гонару ў абласных і раённых газетах, а таксама ўсталяваць пераходныя Чырвоныя Сцягі аблвыканкомаў і абкомаў, райвыканкомаў і райкомаў КП(б)Б.

Пама сумнення, што заклік калгаснікаў сельгасарцелі «КІМ» арганізаваць спаборніцтва за хутэйшае аднаўленне калгаснай вытворчасці, за высокі, ваенны ўраджай знойдзе гарачы водгук і падтрымку ва ўсіх калгасах, соўгасах і МТС вызвалёных раёнаў рэспублікі. У сацыялістычнае спаборніцтва ўключацца ўсе абласці і раёны, за першынство будуць змагацца калгасы, соўгасы, МТС, бригады, звенні. Задачы савецкіх і партыйных арганізацый, работнікаў зямельных органаў узначаліць гэты магутны рух працоўных вёскі, дапамагчы ім правільна арганізаваць сваю працу, умела расставіць людзей, выкарыстаць усе магчымыя для заваявання першынства ў сацыялістычным спаборніцтве.

Напружым усе сілы і даб'ёмся, каб на руінах і папалішчах выраслі прыгожыя калгасныя вёскі, машына-трактарныя майстэрні і рабочыя гарадкі соўгасаў, а шырокія палі зазвінелі багатым ураджаем, каб на сенажанях з'явіліся вялікія статкі жывёлы, каб зноў у кожную хату калгасніка прышлі дастатак і шчасце!

Радыестанцыя імені Соўнаркома БССР

Пачала працаваць беларуская радыестанцыя імені Соўнаркома БССР. Станцыя працуе на хвалі 531 метр.

Перадачы пачынаюцца а 17-й гадзіне па маскоўскаму часу. У праграме радыеперадач: апошнія паведамленні, агляд беларускага друку, прапагандысцкія артыку-

лы, літаратурныя перадачы, выступленні ля мікрафона, канцэрты.

26 сакавіка ля мікрафона ў часе перадачы для партызан Айчынай вайны выступалі артысты Беларускага Дзяржаўнага ардена Леніна тэатра оперы і балета.

Беларускі народ вітае гістарычны перамогі роднай Чырвонай Арміі

Мітынгі на фабрыках і заводах

На фабрыках і заводах Гомеля адбыліся мітынгі, прысвечаныя бліскучым поспехам савецкіх войск.

Больш ста рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў электрастанцыі сабраліся на мітынг. Паведамленне аб выхадзе Чырвонай Арміі на дзяржаўную граніцу СССР выклікала ў калектыве вялікую радасць. Тава-рышы, якія выступалі на мітынг, заклікалі ўсіх рабочых узняць прадукцыйнасць працы, у тэрмін выконваць урадавыя заданні.

Каваль Лук'яненка ў сваім выступленні заявіў: — Я заклі-

каю ўвесь наш калектыв аказаць на гістарычны перамогі Чырвонай Арміі вытворчымі поспехамі. Прапаную ўсім стаць на стэханаўскую вахту, каб дзяржаўна аднавіць электрастанцыю.

— Я буду працаваць гэтак-жа паспяхова, — кажа машыніст трубага цэха тав. Аўрамцоў, — як наступае наша Чырвоная Армія на франтах Айчынай вайны.

Рабочыя аднадушна рашылі ў азнаменаванне перамогі Чырвонай Арміі стаць на стэханаўскую вахту з 29 сакавіка па 1 мая, дзяржаўна аднавіць электрастанцыю.

Наш узнос

На прадпрыемствах і ва ўстаноўках Нова-Беліцы праходзяць сходны і мітынгі, прысвечаныя новым поспехам Чырвонай Арміі. Рабочыя і служачыя, у адказ на гістарычны перамогі Чырвонай Арміі, абавязуюцца працаваць яшчэ лепш, сваёй працай і сродкамі дапамагаць фронту. Усюды наступаюць сродкі ў фонд абароны.

На 25 сакавіка на Новабеліцкаму раёну сабрана ў фонд абароны краіны 169.336 рублёў грашыма і на 22.245 рублёў аблігацыймі. Калектыв рабочых і

служачых хлебазавода ўнёс 21.745 рублёў.

Актыўна дапамагаюць сродкамі работнікі прамысловых арцеляў. Шаўцы І. Байдак, Н. Ісідчанка, З. Сіманчук унеслі па 1.000 рублёў кожны, іравец Гофман — 1.500 рублёў, тав. Фурсаў — 1.000 рублёў.

Удзельнік баёў тав. Лісоўскі, які быў тры разы ранены, унёс у фонд абароны 750 рублёў. Такую-ж суму ўнесла жонка франтавіка тав. Науменка.

С. НАСЬЯНАУ,
сакратар Новабеліцкага
РК КП(б)Б.

Ад шчырага сэрца

НАРОЎЛЯ. (Наш нар.). Працоўныя Нараўлянскага раёна ад шчырага сэрца аддаюць свае асабістыя зберажэнні на пабудову эскадрылі самалётаў для роднай Чырвонай Арміі.

Калгасніца Анна Дорда (калгае «Совецкі колас») унесла на пабудову баявой эскадрылі 700 рублёў. Яна сказала:

— Дзякуй дарагім чырвоным воінам, якія пад кіраўніцтвам нашага правадыра таварыша Сталіна выганяюць немцаў з савецкай зямлі.

У калгасе ўжо сабрана ў фонд абароны 7.300 рублёў.

Агульная сума сабраных сродкаў на Нараўлянскаму раёну дасягнула 91.900 рублёў.

Пачаўся сплаў лесу

МОЗЫР. (Ад нашага нар.).

Нараўлянскі сплавны ўчастак распачаў сплав лесу. На Махаеўскаму каналу пущана 2.000 кубаметраў драўніны. Прыступлена да сплаву драўніны па рацэ Ненач. Падрыхтавана да сплаву 600 кубаметраў лесу.

Сплавны ўчасткі абласці падрыхтавалі лазу і гужбу, адрамантавалі 56 лодак, дзве плаціны. На сплаве працуюць 150 чалавек. Яны спаборнічаюць за лепшую і хутэйшую работу.

МЕДЫЦЫНСКАЯ ДАПАМОГА НАСЕЛЕНЦТВУ

ЛЕЛЬЧЫЦЫ. 29 сакавіка. (БЕЛТА). У раёне разгортваецца сетка лекавых устаноў. Адбудавана больніца ў раённым цэнтры, 4 урачэбныя і 6 фельчарскіх пунктаў пры сельскіх саветах.

1.200.000 РУБЛЁЎ ВЫІГРЫШАУ

Ашчадныя касы вызвалёных абласцей Беларусі за апошні час выплацілі па аблігацыйх дзяржаўных пазык звыш 1.200.000 рублёў выйгрышаў. (БЕЛТА).

Дапаможам родным воінам

На заводзе імені Кірава на мітынг сабраліся ўсе рабочыя і служачыя. З вялікай радасцю і хваляваннем сустралі прысутныя вестку аб выхадзе Чырвонай Арміі на дзяржаўную граніцу. Шляхчык завода тав. Юдзянкоў у сваім выступленні сказаў:

— Мы бязмежна рады поспехам Чырвонай Арміі і сваёй самаадданай працай будзем дапамагаць ёй граміць фашыстаў. У 1941 годзе, калі фашысцкія захопнікі пераходзілі нашу граніцу, яны думалі, што заняволяць Савецкі Саюз на працягу некалькіх месяцаў. Яны лічылі, што Чырвоная Армія, не зможа адстаяць свабоду і незалежнасць нашай краіны. Не вышла! Фашысты адчувалі ўсю сілу, моц нашай арміі. Хутка яны распаўсюдзілі за ўсе свае чорныя справы. Ад імені сваёй брыгады абавязуюся выконваць вытворчае заданне не менш чым на 110 процантаў.

У фонд абароны

Рабочыя і служачыя завода, дзе дырэктарам тав. Калешка, з вялікай энергіяй адпалююць сваё роднае прадпрыемства. Яны імкнуцца як мага хутчэй ліквідаваць вынікі эдадзейскага гаспадарання немцаў і тым самым дапамагчы гераічнай Чырвонай Арміі.

Калектыв завода дапамагае фронту і сваімі сродкамі. Толькі за некалькі дзён рабочыя і служачыя ўнеслі ў фонд абароны 63.700 рублёў.

Баявыя справы беларускіх партызан

Група партызанскіх атрадаў Беларускай абласці за сакавік месяц пусціла пад адкос 29 эшалонаў праціўніка. Пры гэтым знішчана 28 паравозаў, 198 вагонаў з жывой сілай і тэхнікай і 100 вагонаў з рознымі ваеннымі матэрыяламі ворага. Забіта і паранена 1.900 нямецкіх салдат і афіцэраў. Апрача гэтага народныя месціцы ўзарвалі два чыгуначныя масты і 7 мастоў на шасейных дарогах. Разбурана 37 кілометраў тэлеграфна-тэлефоннай сувязі.

Партызанскія атрады пад камандаваннем таварышоў К. і М., якія дзейнічаюць у Віцебскай абласці, нядаўна разграмілі два нямецкія гарнізоны ў двух вёсках. У баю знішчана 45 і паранена 20 нямецкіх салдат і афіцэраў. Партызанамі захоплены трафей, у ліку якіх дзве аўтамашны, 15 коней, 26 вінтовак, абмундзіраванне і іншая ваенная маёмасць.

Партызаны Брэсцкай абласці за апошні тыдзень разграмілі тры гарнізоны праціўніка. Народныя месціцы знішчылі пры гэтым 76

гітлераўскіх салдат і афіцэраў. Аднаму з атрадаў брэсцкіх партызан стала вядома, што гітлераўцы будуць гнаць адабраную ў сялян жывёлу. Партызаны зрабілі засаду, нечакана напалі і перабілі грабежнікаў. Адабітая ў ворага жывёла — 87 кароў і 90 коней — вернута сялянам.

Палескія партызаны на працягу тыдня разбілі і падарвалі 19 аўтамашын з жывой сілай і боепрыпасамі праціўніка, пусцілі пад адкос тры варажыя эшалоны. У выніку чыгуначных катастроф забіта 162 і паранена 130 нямецкіх салдат і афіцэраў. Партызаны таксама ўзарвалі два танкі тыпу «Тыгр» і чыгуначны мост на рацэ Нератоўка.

Некалькі партызанскіх атрадаў з брыгады імені Аляксандра Неўскага за час з 1 па 15 сакавіка пусцілі пад адкос 3 эшалоны з жывой сілай і тэхнікай ворага, падарвалі 17 аўтамашын. У баях і засад партызаны забілі больш 600 нямецкіх салдат і афіцэраў. Разбурана чыгуначнае палатно на працягу 20 кілометраў.

Лёс ураджаю ў нашых руках

Да вайны наша брыгада была перадавая ў калгасе. Мы любілі сваю зямлю, добра ўгноівалі і старанна апрацоўвалі яе. Гэты дог і аплываўся старыцаю — мы штогод атрымлівалі высокія ўраджаі зернавых і тэхнічных культур.

Мы дабіліся-б яшчэ больш высокіх ураджаюў, калі-б не памешце фашыстаў. Немцы абрабавалі калгас. Высока ўраджаіныя палі зараслі былінягом і пустазеллем.

Як толькі Чырвоная Армія ўступіла ў вёску Капічы і вызваліла нас з фашыскай няволі, мы ўзяліся за аднаўленне калектывнай гаспадаркі, за адраджэнне сваёй былой славы. Мы зноў сталі гаспадарамі сваёй зямлі, і лёс ураджаю цяпер у нашых руках.

Каб атрымаць у бягучым годзе стопудовы ўраджай, мы з самай восені рыхтуемся да веснавай сяўбы. Сабралі з палёў і адрамантавалі ўвесь сельскагаспадарчы інвентар. Правялі нараду старых калгаснікаў і ўстанавілі, на якім участку якія культуры раней засяваліся. Над тэхнічныя культуры вызначаны лепшыя зямельныя ўчасткі.

Уважліва рыхтуем насенне да сяўбы. Лепшае зерне калгаснікі

здалі на насенне. Зараз у брыгадзе закартавацца ачыстка зерня і праверка яго на ўсхожасць. На гэтай працы вызначыліся нашы стаханаўкі Елізавета Котава і Ульяна Лізнянкова.

Алдана працуе конюх Міша Субонін. Ён клапаціўся даглядае коней, своечасова корміць, поіць, чысціць. Тав. Субонін абавязваўся вывесці коней да сяўбы ў сярэдняй і вышэй сярэдняй укармленасці. На час сяўбы для цягла забраніравана дастатковая колькасць сена і канцэнтратаў.

Але коней у брыгадзе педататкова для таго, каб пасеяць у спісаны тэрміны. Мы парадзілі з усімі калгаснікамі і рашылі выкарыстаць дадатковае цягло — кароў, якія знаходзяцца ў асабістым карыстанні калгаснікаў. Многія калгаснікі, як, напрыклад, 65-гадовыя Зосім Лізнянкоў, Маісей Токараў і стаханавец Гаўрыла Котаў даўно ўжо прывучылі сваіх кароў хадзіць у ярме.

Каб у час сяўбы разгрузіць коней, мы імнемся зараз як мага больш вывезці гною на поле. Для гэтага вылучаны лепшыя калгаснікі, цягло, інвентар. Многія калгаснікі перавыконваюць дзейныя нормы выпрацоўкі. Максім Лізнянкоў, Міхась Котаў, Ма-

рына Маісейчанка даюць па дзве нормы. На ўчасткі, дзе будзем сеяць тэхнічныя культуры, вывезена звыш 200 вазоў гною. Сабраны дзесяткі цэнтнераў попелу і птушынага памёту.

У знак падзякі за вызваленне з нямецкага рабства калгаснікі нашай брыгады рашылі засеяць у фонд Вярхоўнага Галоўнакамандавання гектар пшаніцы і два гектары бульбы. Ужо сабрана насенне, вызначаны лепшыя ўчасткі зямлі. На гэтых гектарах абароны мы мяркуем зняць 110 пудоў пшаніцы і 2.400 пудоў бульбы.

З палёў сыходзіць снег. Мы наглядзеам за ўчасткамі і як толькі будзе першая магчымасць — пачнем выбарачнае ворыва. На веснаворыве будзем праводзіць лущэнне-рыхленне, каб захаваць у глебе больш вільгаці. Для гэтага мы падрыхтавалі інвентар.

Мы далі слова вырасіць у гэтым годзе стопудовы ўраджай. Гэтае абавязальства мы выканаем!

Арцём ХОМЧАНКА,
брыгадзір 8-й брыгады
калгаса «Чырвоны Кастрычнік»,
Касцюковіцкага раёна.

У два разы хутчэй

3 ВОПЫТУ АДНАЎЛЕНЦАУ ТРАНСПАРТА

Нашаму аднаўленчаму цэху, дзе начальнікам тав. Баравы, быў дадзены вельмі кароткі тэрмін для пабудовы новага пункта тэхнічнага агляду вагонаў. Але і гэты суровы тэрмін наш калектыв рашыў скараціць.

Работа была вялікая і складаная. Складаная таму, што мы, аднавіцелі, з'яўляемся вагоннікамі, а не спецыялістамі-будаўнікамі. Будаўнічыя прафесіі мы набываем ужо дадаткова, па меры ўдзелу ў аднаўленні.

Надзяліўшы ўсіх 37 будаўнікоў пункта на званні, я вызначыў спецыяльную брыгаду з 8 чалавек для падрыхтоўчых і падсобных работ. Гэтая брыгада распачынала сваю працу перад свтаннем, а калі ночы былі светлыя, дык працавала і па начах. Яна збірала і рыхтавала матэрыялы, рабочае месца кожнага каменшчыка, цесляра. На свтанні брыгада разводзіла гарачы цементны раствор: на працу прыходзілі каменшчыкі. Маючы падрыхтаванае рабочае месца, цэглу і раствор, яны ні хвіліны не трацілі марна, працавалі без адзінай хвіліны прастоя да самай цемры.

Каменшчыкі саборнічаюць за хуткую і высокакасную кладку цэглы. Вядучым быў вагоннік тав. Баброў. Ён выконваў за змену па дзве нормы і больш. Дагачыў яго электразваршчык С. Жалезнякоў, які даваў не менш 150 процантаў кладкі. Добра працавалі на кладцы вагоннікі Гаўрыленка і Аляксееў.

Мы прымянілі паточна-канверсны метад будаўніцтва. Услед за кладкай цэглы ішлі цеслярскія, затым сталярныя і кровельныя работы. Скончыўшы адзін аб'ект, каменшчыкі пераходзілі да другога. Пакуль каменшчыкі кладуць сцяну, цесляры рыхтуюць прагоны, абчэсваюць страпілы, а я, як майстра, даю ў гэты час заказ у сталярны цэх на выраб ваконых і дзвярных рам. Шту-

катуры рыхтуюць ужо матэрыялы, інструмент. Яшчэ ўкладваюцца апошнія цагляныя, а цесляры ўжо ставяць страпілы. Адначасова сталеры ставяць дзвярныя і ваконыя рамы. За сталерамі ідуць шкляры...

Поспех атрыманы таму, што мы напярэдне выбралі будаўнічыя дэталі, часткі. Дзверы, рамы, прагоны, страпілы вырабляюцца ў сталярным цэху і адсюль гатовыя дастаўляюцца на пабудову. У кровельным цэху вязжунца рады бляшанага даху, загінаюцца грэбні.

Такая арганізацыя дае высокую прадукцыйнасць працы. Вагоннік тав. Куцэка добра авалоўваў прафесію цесляра. Мы прымацавалі да яго падсобнага рабочага тав. Леўшчукова. За 4—5 дзён тав. Леўшчукоў авалоўваў новы для яго спецыяльнасцю. Вязку тамбураў тт. Куцэка і Леўшчукоў выконваюць за дзень, замест паўтара па норме. Да вопытнага цесляра тав. Рычкова прымацаван слесар Адзіноў. Адзіноў з дапамогай Рычкова вельмі хутка вывучыў новую справу. Праз два дні яны перавыканалі норму ў паўтары разы.

За два тыдні мы сіламі невялікага калектыва пабудавалі памяшканні для сталярнага, бляшанага, слесарнага і кавальскага цэхаў, цагляны склад для запасных частак, памяшканне для аглядчыкаў вагонаў з чатырох пакояў, сцеляжы для інструментаў, склад для змазачных матэрыялаў, уклалі цагляна-шлакавыя дарожкі.

Мы ўдвое хутчэй выканалі важную працу. Гэта дае нам сілу для новых вытворчых поспехаў.

М. КАРПЕНКА,

майстра аднаўлення цэха
вагоннага ўчастка.

БЕЛАРУСКАЯ ЧЫГУНКА.

Комсамольцы дапамагаюць фронту

ВЕТКА, 29 сакавіка. (БЕЛТА). Заслужаным аўтарытэтам карыстаюцца комсамольцы сярод калгаснікаў сельгасарцелі «Чырвоны партызан», Залужскага сельсовета. Комсамольская арганізацыя аказвае вялікую дапамогу ва ўсіх калгасных работах.

Комсамольска-маладзёжная брыгада Рышкава адрамантавала камянюню, зрабіла пляцэнц да калгаснага плодовага саду, падрыхтавала памяшканне для зліву малака, прыняла ў парадак плугі, бораны, збрую. Сваімі сіламі комсамольцы парыхтавалі на ўвесь перыяд веснавых работ кармы для коней.

Комсамольцы дапамагаюць фронту. За кароткі тэрмін яны адрамантавалі кілометр дарогі і наладзілі штодзённае дзяжурства, сочаць за яе спраўнасцю. На будаўніцтва танкавай калоны сабрана звыш 30.000 рублёў. У падарунак франтавікам паслана 225 пасылак.

Працуе гурток па вывучэнню кнігі таварыша Сталіна «Аб Вялікай Айчыннай вайне Савецкага Саюза», якім кіруе комсомолка Шыгельская.

Арганізавана некалькі звенняў высокага ўраджаю. Комсамольцы абавязаліся веснавую сяўбу правесці ў тэрмін і высокакасна.

Выпуск маладых трактарыстаў

ДОБРУШ, 29 сакавіка. (БЕЛТА).

Закончыліся заняткі на курсах трактарыстаў, арганізаваных МТС. Выпушчана 28 маладых трактарыстаў, у тым ліку 10 дзяўчат. Чацвёрта выпускнікоў здалі экзамен на выдатна, 13 — на добра. Усе маладыя трактарысты праходзяць стажыроўку ў трактарных брыгадах, удзельнічаюць у рамонтце трактараў.

Партызанскі важак

Яму 26 гадоў. Апошнія 6 гадоў яго жыццё звязаны з Беларуссю. На беларускай зямлі пачаўся яго ваенная біяграфія. Слуцк, Ліда, Гродна, Бабруйск, Магілёўскія лясы.

Віктар Ільіч Лівенцаў, сын чыгуначніка, абраў сабе прафесію настаўніка. Вялікі прыхільнік дакладных навук у сваёй педагогічнай прафесіі, ён спыніўся на матэматыцы і чарчэнню, але яму не прышлося доўга працаваць матэматыкам. Толькі год з лішкам.

У 1938 годзе Віктара прызвалі на ваенную службу, і хутка ён апынуўся ў прыгожым беларускім гарадку Слуцку, чырвонаармейцам казацкай дывізіі.

Служба ў коніцы выпрацавала ў ім смеласць, адвагу, бястрашнасць. Малады казак хутка заваяваў любоў і навагу таварышоў, аўтарытэт і давер'е камандавання.

І вось ён памеснік палітрука. У верасні 1939 года часць, дзе служыў Лівенцаў, прыняла ўдзел у вызваленчым походах у Заход-

нюю Беларусь, і тут упершыню малады воін атрымаў баявое хрышчэнне. Вайсковая справа захапіла маладога камандзіра, палюбілася яму. У партасць, ініцыятыва, стараннасць вылучалі Віктара, і зараз ён ужо не памеснік палітрука, а палітрук батарэі. Калі пачаўся адбор курсантаў у Гродзенскае ваенна-палітычнае вучылішча, Лівенцаў быў пасланы на ваенна-палітычную вучобу.

Ён атрымаў новую ваенную спецыяльнасць і быў прызначаны палітруком мінамётнай роты.

Вайна. Яна застала палітрука Лівенцава пад Бабруйском. Здарылася так, што летам 1941 года Лівенцаў аказаўся на тэрыторыі, акупіраванай ворагам. Савецкі патрыёт рашыў усімі сіламі помсціць немцам, якія прыцягнуліся на зямлі Беларусі.

Гэта былі першыя дні нямецкай акупацыі. Куды ні кінь воякам — войскі праціўніка. Партызаны ішлі ў лясы, іх баявая дзейнасць толькі пачыналася.

Лівенцаў рашыў часова застацца ў Бабруйску, каб прыглядзецца да людзей і арганізаваць іх вакол сябе.

Са сваімі сябрамі старшынёй Мітрафанавым і лейтэнантам Яўгенам Старыковым ён устроіўся працаваць у майстэрню па вырабу трунаў пры Бабруйскай управе. Немцы гінулі дзесяткамі, і майстэрня была завалена заказамі. І Лівенцаў і яго сябры з вялікай ахвотай рабілі труны для немцаў. Але гэта не магло іх задаволіць. Няхай труны робяць другія, а яны, савецкія камандзіры, будуць грэбці немцаў.

Група бабруйскіх камуністаў і комсамольцаў пайшла ў партызаны. Лівенцаў, як найбольш падрыхтаваны, вопытны і настойлівы, стаў камандзірам партызанскага атрада. Больш двух год партызанілі Лівенцаў і яго смелыя таварышы. Няма гераічных подвргаў зрабілі яны за гэты час. Больш 4.000 нямецкіх салдат і афіцэраў адправілі на той свет, перагарадзілі шлях 53 эшалонам ворага, пусціліны гэтыя эшалоны з рэк, і з гэтага ліку 12 эшалонаў знішчылі поўнасьцю.

Вялікі баявы спіс партызанскіх спраў Віктара Лівенцава. Але новагодняя аперацыя пакінула найбольшае ўражанне, на з'яўдзілася ў памяці.

У ноч пад новы год на ўчастку Асіповічы — Татарка, пры самымых выхадзе са станцыі Татарка, дзе чыгуны заляглі 400 партызан з 35 ручнымі кулямётамі і нямаляй колькасцю рускіх «Максімаў».

Прайшоў адзін поезд. Падарваць яго не ўдалося. Прайшоў і другі. Толькі трэці поезд дыверсанта Кажушка ўдалося ўзарваць. У гэтым ноедзе ехала на фронт нямецкая афіцэрская школа. Яе толькі Кажушка падарваў паравоз, партызаны адкрылі агонь. Спачатку з далёкіх дыстанцый, а потым наблізіўшыся да 15—20 метраў.

Фашысты зараўлі. Гэта быў нечалавечы роў. Здавалася, што кулі ўпіваюцца не ў людзей, а ў кароў. Звыш двух гадзін цянуўся бой. За гэты час было знішчана 345 нямецкіх афіцэраў, а ў бабруйскія і асіповіцкія шпіталі нацягнуліся падводныя параненымі фрыцымі.

Вось які «новагодні падарунак» паднеслі Лівенцаў і яго баявыя саратнікі цемрашала Гітлеру.

У 1942 годзе ўрад ўзнагародзіў В. І. Лівенцава першым ордэнам Чырвонага Сцягу, у 1943 годзе другім ордэнам. Потым ён быў ўзнагароджаны медаллю «Партызану Айчыннай вайны». 1 студзеня 1944 года, у дзень 25-й гадавіны Беларускай ССР, Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР тав. Лівенцаву было прысвоена званне Героя Савецкага Саюза.

У брыгадзе Лівенцава былі воіны ўдвое і ўтрое старэй за яго па гадах, і ён аднолькава ва ўсіх — у маладых і старых карыстаўся аўтарытэтам ваяка і камандзіра. Бястрашны, чулы, ён быў любімцам партызан.

Сумесна з Лівенцавым партызаніла яго жонка Анна Мацвееўна Смольнікова, верная баявая падруга. Яе ўзнагародзілі медаллю «За баявыя заслугі» і медаллю «Партызану Айчыннай вайны». На рахунку смелай дыверсантаккі Анны Смольнікавай 8 узарваных эшалонаў.

Ефім САДОУСНІ.

Юбілей газеты Першага Беларускага фронту

Штодзённая чырвоная армейская газета 1-га Беларускага фронту «Красная Армия» адзначыла 25-ю гадавіну свайго слаўнага існавання.

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР у адзначэнне 25-й гадавіны і за паспяховую працу на вайскавым, палітычным і культурнаму выхаванню асабовага састава войск газета 1-га Беларускага фронту «Красная Армия» ўзнагароджана ордэнам Чырвонага Сцягу.

У дзень юбілея рэдакцыя атрымала прывітальныя тэлеграмы ад Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР тав. М. Калініна і ад Начальніка Галоўнага

палітычнага ўпраўлення Чырвонай Арміі тав. А. Шчэрбакова.

Газета атрымала таксама прывітанні ад Ваеннага Савета і Палітычнага ўпраўлення фронту, ад многіх чытачоў і канферэнцый чытачоў.

Газета «Красная Армия» створана вясной 1919 г. у дні напружаных баёў за савецкую ўладу. У дні вялікай Айчынай вайны, у перыяд рашучых бітваў пад Сталінградам, на Орлоўска-Бурскім напрамку, на Дняпры і затым на землях Беларусі газета пастойна выходзіла ў байцоў стойкасць у барацьбе з ворагам, палкую нянавісць да нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Канцэрт майстраў беларускага мастацтва

26 сакавіка ў новабеліцкім клубе імені 25-годдзя БССР адбыўся вялікі канцэрт майстраў беларускага мастацтва. Канцэрт быў дадзены сіламі лепшых артыстаў Беларускага Дзяржаўнага ордэна Леніна тэатра оперы і балета. Выконваліся класічныя творы, творы беларускіх кампазітараў і беларускія народныя песні.

Пымбалы — гэта старажытны беларускі музычны інструмент — гучыць з пудоўнай мелодычнасцю і таму так любяць у нас майстарскае выкапанне на пымбалах. Праграму адкрыў лаўрэат Усесаюзнага конкурса выканаўцаў пымбаліст І. Жыновіч. Ён выканаў на пымбалах беларускую танцавальную сюіту. З гэтым жа майстарствам выканалі

ў другім аддзяленні канцэрта пымбалісты С. Навіцкі і Х. Шмелькін пачуры з беларускіх народных песень.

Беларускія творы з вялікім поспехам выкапалі народныя артысты БССР Р. Млодэк, І. Балонін, заслужаны артыст БССР Мурамцаў і другія. У канцэрце, які складаўся з двух аддзяленняў, прынялі ўдзел народныя артысты БССР М. Дзянісаў і А. Нікалаева, заслужаныя артысты БССР В. Лапін і В. Малькова, салісты тэатра оперы і балета Л. Кроз, скрыпач С. Мадатаў, артысты Н. Маісееўка, С. Дрэчын, С. Бабанін.

Канцэрт прайшоў на высокім творчым узроўні, з вялікім поспехам.

Беларускі тэатр музыкальнай камедыі

Аднавіў сваю работу Беларускі дзяржаўны тэатр музыкальнай камедыі. За апошні час тэатр набыў новыя высока кваліфікаваныя артысты. Канцэртная дзейнасць тэатра пачалася з лю-

тага 1944 года. Тэатр паказаў глядачу «Спектакль-канцэрт», у праграме якога ўрыўкі з класічных аперет.

Зараз тэатр працуе над новымі пастапоўкамі.

Вынікі маскоўскага шахматнага поўфінала

ЧЭМПІОН БЕЛАРУСІ МАЙСТАР ВЕРАСАЎ ЗАНЯЎ ТРЭЦЬЕ МЕСЦА

27 сакавіка закончыўся Маскоўскі поўфінальны шахматны турнір. Пераможца турніра вышаў гросмайстар СССР Котаў з вынікам 12,5 ачка з 15 магчымых. На 1,5 ачка заду застаўся гросмайстар СССР, пераможца многіх міжнародных турніраў — Флор. На трэцім месцы — прадстаўнік Чырвонай Арміі, чэмпіён Беларусі майстар Верасаў, які доўгі час разам з Котавым ішоў на чале турніра. 4 і 5 месца падзялілі майстры СССР Алатарцаў і Рагозін. 6 і 7 месца падзялілі паміж сабой заслужаны майстар спорта Раманоўскі і майстар Лісін. На 8-м месцы, апошнім, якое дае права ўдзелу ў фінале

Усесаюзнага шахматнага паршынства, — майстар Равінскі.

У маі — чэрвені гэтага года адбудзецца фінал усесаюзнага шахматнага чэмпіяната, у які, апроч 8 пераможцаў гэтага турніра, дасюдаюцца пераможцы другіх поўфінальных турніраў, якія адбыліся ў Баку і Омску: майстры Балеслаўскі, Макагонаў, Мікенас, Бранштэйн, Сакольскі, Хавін. Асабіста запрашаны да ўдзелу абсалютны чэмпіён па шахматах гросмайстар ордэна Леніна Батвінік, чэмпіён Масквы гросмайстар Смыслоў, гросмайстры СССР Лісін, таль і Левенфіш.

(ТАСС).

Адноўлены ганчарны цэх

У часе акупцыі Палесся фашысты разбурылі ганчарны цэх Барнавіцкага цагельнага завода. Пасля выгнання немцаў рабочыя дружна ўзяліся за аднаўленне

ганчарнай вытворчасці. Цэх даў першую прадукцыю. Выпушчана 700 штук розных ганчарных вырабаў. Выпуск павялічваецца.

Кінокарціны на экране ў Мозыры

МОЗЫР. (Ад нашага нар.). На вуліцах Мозыра з'явіліся гуканыя радыёўстаноўкі. На экране гарадскога тэатра пачалі дэман-

стравацца кінофільмы. 16 сакавіка ішоў першы фільм — «Ждзеныя». Яго глядзелі больш 700 чалавек.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Выступленне Чэрчыля па радыё

ЛОНДАН, 26 сакавіка. (ТАСС). Уінстон Чэрчыль выступіў 26 сакавіка з прамовай па радыё.

«Прайшоў амаль год, — сказаў ён, — з таго часу, як я звяртаўся да вас па радыё тут, у Англіі. За прайшоўшы перыяд былі і расчараванні і поспехі, але, несумненна, добрыя весткі значна перавысілі дрэнныя, і рух аб'яднаных нацый да свайго мэты быў нязменны і ўсё больш паскораны. Выключна цяжкі паход, які пачалі дзяржавы-вызваліцельніцы, завяршаецца этап за этапам. Мы можам цяпер заявіць не толькі з надзеяй, але і з поўнай паставай, што мы дасягнем канца нашага шляху ў поўным парадку і што трагедыя, якая пагражала ўсёму свету і магла нагасіць усе светачы і пакінуць нашых дзяцей і патамкаў у цемры і рабстве, магчыма, на стагоддзі — гэта трагедыя не адбудзецца».

Чэрчыль спыніўся на развіцці ваенных дзеянняў за год.

«Падагульваючы гэтыя слаўныя і пудоўныя падзеі на сушы, моры і ў паветры, у вайне, якая вядзецца двума заходнімі саюзнікамі — Англіяй і ЗША супроць гітлераўскага, — працягваў Чэрчыль, — мы маем права, і, больш правільна, абавязаны адчуваць багдэрасць, удзячнасць і рашучасць дзейнічаць лепш, чым мы дзейнічалі калі-небудзь раней.

Было-б упайне натуральна, калі-б нашы савецкія сабры і саюзнікі не апаньвалі складанасці і цяжкасці, звязаныя з усімі аперацыямі вялікага маштабу, якія вядуцца па моры або, больш

правільна, — скамбінаваны на сушы і на моры. Яны — народ вялікіх, сухапутных абшараў і калі вораг пагражае свяшчэннай зямлі Расіі, яны ідуць у паход іменна па сушы для таго, каб сустрэць яго і атакаваць. Нашы задачы цяжкія і носяць іншы характар. Аднак, англійскі і амерыканскія народы поўны шчырага захаплення з прычыны ваенных трымффаў рускага народа. Я неаднаразова аддаваў заслужанае яго выдатным дзеянням, і цяпер я павінен сказаць вам, што прасоўванне іх арміі ад Сталінграда да Днястра, калі рускія падыходзілі ўжо да Прута, прайшоўшы за адзін год адлегласць у 900 міль, уяўляе сабой велізарную прычыну краха Гітлера.

З таго часу, як я звяртаўся да вас у апошні раз, захопнікі-гунны былі не толькі выгнаны з апуштошаных ім зямель, але дух германскай арміі ў значнай ступені зломлены дзякуючы рускай доблесці і ваеннаму кіраўніцтву. Народам Расіі нашанавала, што ў час свайго найвялікшага і сур'ёзнага выпрабавання яны знайшлі воіна і правадыра Маршала Сталіна, аўтарытэт якога дазволіў яму каардынаваць і кантраліраваць рух арміі, колькасць якіх вызначалася мільёнамі, на фронце працягласцю амаль у 2.000 міль і забяспечваць адзіноцтва і ўзгодненасць ваеннага кіраўніцтва, што было вельмі каштоўна для Савецкай Расіі і для ўсіх яе саюзнікаў.

Калі мінуў таму назад я гаварыў аб зрухах у лепшы для

справы саюзнікаў бок, якія адбываюцца ў Венгрыі і васальных краінах на Балканах, то я пакінуў пра запас прызнання таго факта, што пабеданоснае прасоўванне савецкіх арміяў з'явілася галоўнай прычынай набліжэння крушэння Гітлера ў гэтых абласцях».

У заключэнне Чэрчыль сказаў: «Выдатныя арміі Злучаных Штатаў, якія знаходзяцца тут, або прыбываюць да нас, нашы асабістыя войскі — лепшыя па надрыхтоўцы і спарожненню з усіх, якія мы калі-небудзь мелі, столькі плячо ў плячо роўныя па стойкасці і аб'яднаныя сапраўднай дружбаю. Назначаны кіраўнікі, у якіх мы ўсе верым. Мы набірваем ад усяго нашага народа, ад парламента, ад друку, ад усіх класаў такога-ж супакою, такой-жа цвёрдасці, якія аказаліся для нас спрыяльнымі ў тыя дні, калі мы стаялі ў адзіноце супроць германскай манкавай вайны. Тут я павінен напярэдаць, што для таго, каб збіць з панталыку і абмануць праціўніка, а таксама для мэт трэнероўкі, будзе праведзена многа фальшывых трывог, прыкладных вучэнняў і генеральных рэпетыцый. Мы можам таксама з'явіцца аб'ектам новых відаў атак праціўніка. Англія павінна гэта вытрымаць. Яна ніколі не хісталася і не адступала, і, калі сігнал будзе дадзены, на ворага абрушацца ўсе народы-меліцы, якія акружаюць яго, і пакопчаць з жорсткай тыраніяй, якая заўсёды імкнулася пераадолаваць прагрэс чалавечства».

Становішча ў Румыніі

СТАКГОЛЬМ, 27 сакавіка. (ТАСС). На паведамленні газеты «Стакгольмскае тэдняне», Гітлер асабіста загадаў румынскаму ўраду вывесці з раёна Калажвара вялікія румынскія воінскія часці, якія скаанцэнтраваны там з 10 сакавіка ў сувязі з меўшымі месца сутычкамі паміж венгерскімі і румынскімі насельніцтвам. Было загадана перавесці гэтыя войскі на лінію Прута. Румыніі поўнаасцю акупіравана немцамі. Уся румынская армія кішыць нямецкімі інструктарамі. Нямецкія гарнізоны знаходзяцца ў розных раёнах краіны. У Галацы (румынскі порт на Дунаі) пачаліся вялікія беспарадкі. Груны салдат трэцяга румынскага корпуса пакінулі свае часці, узяліся за зброю і вядуць баі з нямецкімі і румынскімі войскамі.

Водгукі ў ЗША на поспехі Чырвонай Арміі

НЬЮ-ЁРК, 28 сакавіка. (ТАСС). Аглядальнік радыё Сан-Францыска ў сваім учарашнім выступленні ахарактызаваў выхад Чырвонай Арміі на савецкую дзяржаўную граніцу на рацэ Прут, як падзею, якая закрывае па свайму значэнню ўсе астатнія.

Амерыканскія агенствы распаўсюдзілі артыкулы, у якіх апісваюцца велізарныя поспехі Чырвонай Арміі. Радыё Сан-Францыска сёння перадала літаратурна-музыкальны мантаж, прысвечаны выхад савецкіх войск на раку Прут. Перадача пачалася з агляду савецкага наступлення за апошнія 15 месяцаў. Намаляваўшы слаўны шлях, пройдзены Чырвонай Арміяй,

аўтар агляда ўказвае, што Чырвоная Армія ажыццявіла велізарнае ваеннае мерапрыемства. Перамогі Чырвонай Арміі ўмацавалі волю народаў акупіраваных краін да барацьбы за вызваленне. Свет ніколі не забудзе бяспрыкладнага наступлення Чырвонай Арміі.

У заключэнне па радыё быў перададзены наступны зварот да слухачоў: «Сачыце за паведамленнямі аб ходзе наступлення Чырвонай Арміі. Старайцеся ўдзельнічаць ў іх, таму што яны гавораць аб гісторыі барацьбы за вызваленне».

РЭДАКЦЫЙНАЯ НАЛЕГІЯ.

Мозырскі Настаўніцкі Інстытут аб'яўляе набор студэнтаў на 1 і 2 курсе наступных аддзяленняў:

- 1) Мовы і літаратуры,
- 2) Фізіка-матэматычнае,
- 3) Гісторыка-геаграфічнае.

Заяву падаваць на імя дырэктара інстытута. Да яе прыкладзі аўтабіяграфію, дакументы аб асвеце, аб узросце, аб адносінах да вайскавай павіннасці і аб стане здароўя.

Наступаючы трымаюць іспыты на агульных падставах. Ад іспытаў аслабляюцца асобы, якія скончылі сярэднюю школу з адзнакамі — добра і выдатна.

Наступаючы на 2 курсе прад'яўляюць з заявай даведку аб здадзеным прадметах. Калі студэнт пераводзіцца з другога інстытута — прад'явіць аб гэтым дакумент.

Прыёмныя іспыты — з 5 красавіка 1944 г.

Заявы накіроўваць: г. Мозыр, Настаўніцкі Інстытут.